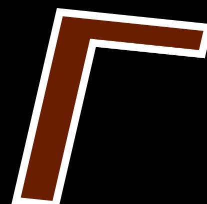
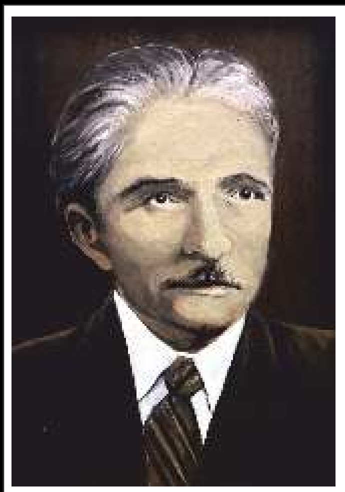
Aleksander Gromacki

Аляксандр Грамацкі





Autoportret , olej na płycie



Aleksander Gromacki z wnukami
w tle drzwi pracowni, l.80-te XX w.

Aleksander Gromacki – urodził się w 20 stycznia 1927 roku we wsi Górne. We wczesnym dzieciństwie został osierocony przez ojca i razem z matką borykał się ze skrajną nędzą. W swoim rodzinnym domu mieszkał aż do śmierci w 2005 roku. Edukację w Szkole Podstawowej na Górnym przerwał wybuch wojny w 1939 roku. Po wojnie ukończył Szkołę Podstawową w Hajnówce, Liceum Ogólnokształcące w Hajnówce w trybie wieczorowym, gdzie zdał maturę. W okresie nauki dał się poznać jako uczeń bardzo zdolny, sumienny, staranny i ponadto obdarzony dużym talentem plastycznym. W latach szkolnych na zlecenie wykonywał portrety Lenina i innych przywódców komunistycznych do sal lekcyjnych, a z potrzeby serca rysował karykatury swoich kolegów. W roku 1951 ożenił się z Marią Bocanowską z Nowoberezowa, z którą miał pięcioro dzieci. Na początku lat 50-tych zaczął pracę w Wojewódzkiej Spółdzielni Spożywczej „Społem", jako pracownik biurowy. Pracował tam aż do emerytury w 1983 roku. Ukończył w międzyczasie Zasadniczą Szkołę Handlową w Białymstoku z bardzo dobrym wynikiem oraz w 1973 roku w Ośrodku Szkoleniowym w Kętrzynie obronił pracę dyplomową.

Wystawy:
W latach 60-tych brał udział w wystawie w Grodnie



PRACE ALEKSADNDRA GROMACKIEGO ZNAJDUJĄ SIĘ W KOLEKCJACH PRYWATNYCH W:
Hajnówce
Białymstoku
Warszawie
Lublinie

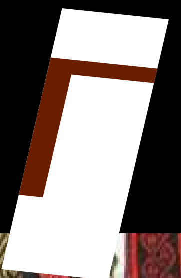
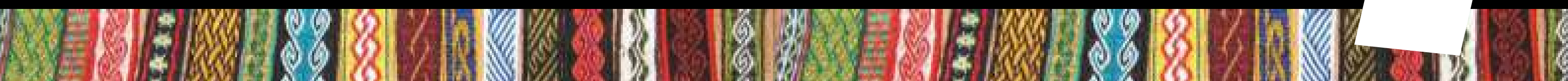
ПРАЦЫ ЗНАХОДЗЯЦЦА Ў ПРЫВАТНЫХ КАЛЕКЦЫЯХ У
Гайнаўцы
Беластоку
Варшаве
Любліне

Аляксандр Грамацкі нарадзіўся 20 студзеня 1927 года ў вёсцы Горнае. У раннім дзяцінстве застаўся без бацькі і разам з маці жыў у беднасці. У бацькоўскай хаце пражыў да смерці (2005 г.). Адукацыю ў пачатковай школе ў Горным супыніла вайна 1939 года. Пасля вайны скончыў Пачатковую школу ў Гайнаўцы, вячэрняе аддзяленне Агульнаадукацыйнага ліцэя, атрымаў атэстат сталасці. У час навучання праявіў сябе як здольны, сумленны вучань, пільны і адораны мастацкім талентам. У школьныя гады на заказ выконваў партрэты Леніна і іншых камуністычных правадыроў, а для душы маляваў карыкатуры сяброў. У 1951 годзе ажаніўся з Марыяй Бацаноўскаю з Новага Беразова. Мелі пяцёра дзяцей. На пачатку 50-х пачаў працу ў Ваяводскім харчовым кааператыве „Społem". Працаваў у канцэлярыі. Адтуль у 1983 адыйшоў на пенсію. У міжчассе скончыў Базавую Гандлёвую Школу ў Беластоку, у 1973 годзе абараніў дыплом у Навучальным Цэнтры ў Кэнтшыне.
Выстаўкі:
У 60-я гады прымаў удзел у выставе ў Горадні.

ISBN:978-83-63609-64-1





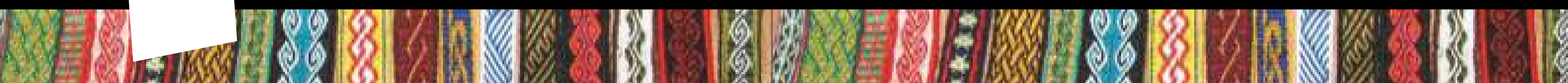







„Przez całe życie dziadka Aleksandra przewijają się okresy twórczej aktywności i milczenia artystycznego. Najstarsze zachowane prace pochodzą z lat 60-tych, ale najpłodniejszy okres przypadł na czas emerytury. Malowanie przychodziło mu bardzo łatwo i dlatego traktował je niezbyt poważnie. Dziadek rozdawał swoje obrazy bliskim, nie brał udziału w wystawach, później malarstwo było sposobem na oderwanie się od problemów zdrowotnych. Dziadek malując inspirował się reprodukcjami ulubionych rosyjskich malarzy, zdjęciami z kalendarza i pocztówkami, które gromadził w zachowanej do dziś teczce. Wykonał również serię porterów bliskich mu osób. Dziadek na zawsze pozostanie w mojej pamięci jako pierwszy i najważniejszy nauczyciel malarstwa, gdyż dzięki niemu odkryłem radość tworzenia."

Daniel Gromacki- wnuk, artysta plastyk

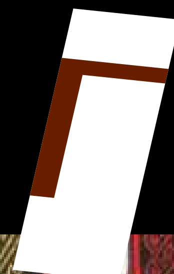


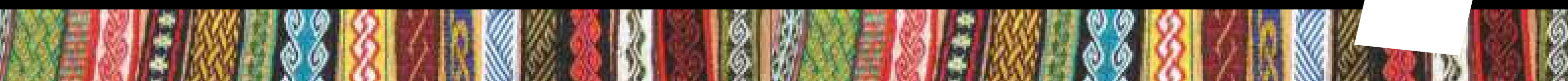




"На працягу ўсяго свайго жыцця мой дзед Аляксандр меў перыяды творчай дзейнасці і мастацкага маўчання. Найстарэйшыя творы - з 60-х гадоў, але самы плённы перыяд супаў з часам выхаду на пенсію. Маляванне давалася яму лёгка, таму адносіўся да сваіх прац не вельмі сур'ёзна. Дзед раздаваў карціны блізкім, ня браў удзелу ў выставах. З часам мастацтва стала спосабам адпачыць ад праблем са здароўем. Дзед, малюючы карціны, чэрпаў натхненне з рэпрадукцыяў любімых расійскіх мастакоў, з фотаздымкаў з календара і паштовак, якія па сённяшні дзень ляжаць, сабраныя ў адной папцы. Таксама зрабіў шэраг партрэтаў блізкіх яму людзей. Дзед заўсёды застанецца ў маёй памяці як першы і самы важны настаўнік жывапісу. Дзякуючы яму я спазнаў радасць творчасці ".

Даніэль Грамацкі – унук, мастак









„Mój przyjaciel Aleksander Siemionowicz Gromacki był jakby nie z tego świata (…) to on powinien był szukać swego miejsca gdzie indziej. Może na Akademii Sztuk Pięknych? W teatrze? Na uczelni? Wszędzie byłoby bardziej na swoim miejscu niż w hajnowskim urzędzie(…) Na ławeczce przed swoim domem też wyglądał jak gość z innej, bardziej eleganckiej planety bądź epoki. Wysoki, szczupły o twarzy arystokraty. Sańka Gromacki patrzył na świat łagodnymi, ale wiecznie płonącymi oczami artysty, który wiecznie widzi coś czego inni nie widzą. (…) Ponieważ Sańka malowania na pieniądze nie przeliczał, toteż zostało to jego malowanie szczerą pasją, a nie sposobem na utrzymanie. Kiedy nie rysował, to opowiadał z prędkością światła, bo słowa cisnęły mu się na usta w takim samym tempie jak kreski, plamy i kolory na kartkę czy płótno.”

Anna Maria i Piotr Gruszewscy, „Wspomnienia”, Lublin 2014 r.

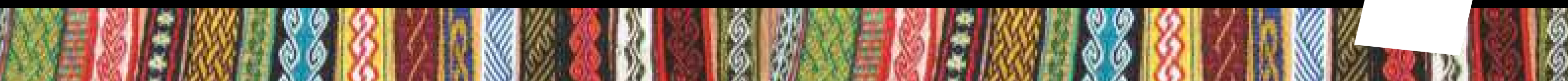




"Мой сябра, Аляксандр Сямёнавіч Грамацкі быў як не з гэтага свету (...), ён павінен быў шукаць сваё месца. Можа, у Акадэміі мастацтваў? У тэатры? Ва універсітэце? Усюды быў бы больш дарэчы, чым у канцэлярыі ў Гайнаўцы. (...) На лаўцы перад домам таксама быў падобны на госця з іншай больш элегантнай планеты або эпохі. Высокі, стройны, з тварам арыстакрата. Санька Грамацкі глядзеў на свет вачыма мастака, бачыў тое, чаго не бачылі іншыя. (...) Жывапісу на грошы не пералічваў, гэта было шчырае захапленне. Калі не маляваў, то расказваў з хуткасцю святла, бо словы ціснуліся яму з вуснаў з той жа хуткасцю, як крэскі, плямы і колеры на паперу ці палатно".

Ганна Марыя і Пётр Грушэўскія, „Успаміны", Люблін 2014 г.





Aleksander Gromacki wpisuje się w nurt malarstwa nieprofesjonalnego o tematyce świeckiej. Samorodny talent, który nigdy nie został ani nieodkryty ani doceniony. Z informacji, które się zachowały- nie uczestniczył w wystawach, czy plenerach, nie sprzedawał swych obrazów. Nawet ich nie podpisywał. Jednak malował z potrzeby serca, a powstałymi obrazami obdarowywał bliskich i rodzinę. Wystawa w Muzeum Białoruskim w Hajnówce będzie, zatem jego pierwszą indywidualną wystawą.

Artysta tworzył w duchu dziewiętnastowiecznego realizmu. Wiernie odtwarzał rzeczywistość, pejzaże, czy sceny z bliskiego mu życia-np. atak wilków. Niekiedy posiłkował się widokówkami, wycinkami z gazet przedstawiający holenderskie pejzaże górskie. Jego obrazy odznaczają się stonowaną delikatną paletą barwną, spokojną, harmonijną kompozycją. Wielkim atutem artysty samouka była umiejętność rysunku – doskonale oddawał portrety bliskich mu osób.

Agnieszka Tichoniuk

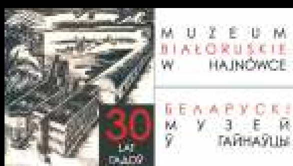
Аляксандр Грамацкі ўпісваецца ў плыню непрафесійнага мастацтва свецкай тэматыкі. Самародны талент, які ніколі не быў адкрыты і ніколі не быў ацэнены. Няма звестак пра яго ўдзел у выстаўках, пленэрах. Не прадаваў сваіх карцін. Нават іх не падпісваў. Аднак маляваў. З патрэбы сэрца. Створанымі працамі адорваў блізкіх і родзічаў. Выстава ў Беларускім Музеі ў Гайнаўцы – першая персанальная выстава мастака.

Працаваў у духу рэалізма дзевятнаццатага стагоддзя. Дакладна пераказваў рэчаіснасць, пейзажы, сцэны з блізкага яму жыцця (напрыклад, атака ваўкоў). Часам браў за аснову паштоўкі ці газетныя выразкі з краявідамі галандскіх горных пейзажаў. Яго карціны вылучаюцца далікатнай палітрай колераў, спакойнай, гарманічнай кампазіцыяй. Вялікай перавагай мастака з'яўляецца яго уменне рысунку – дасканала рабіў партрэты блізкіх.

Агнешка Ціханюк

WYSTAWA / ВЫСТАВА: XII 2014 -II 2015

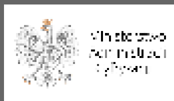
Katalog ten jest częścią powstającego „Słownika Białoruskich Artystów”.
Каталёг гэты зяўляецца часткай «Слоўніка Беларускіх Мастакоў»

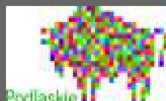


Stowarzyszenie Muzeum i Ośrodek Kultury Białoruskiej w Hajnówce
17-200 HAJNÓWKA, ul. 3 Maja 42
www.muzeumbialoruskie.hajnowka.pl
kontakt@muzeumbialoruskie.pl

Projekt graficzny: Agnieszka Tichoniuk / Праект графічны: Агнешка Ціханюк
Tłumaczenie: Natalla Gierasimiuk /Пераклад: Наталла Герасімюк

ISBN:978-83-63609-64-1





Zrealizowano dzięki dotacji Ministra Administracji i Cyfryzacji
oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku